

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1041

av **Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)**

Innovativa upphandlingar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statens roll för att främja innovativa offentliga upphandlingar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Svenska myndigheter, landsting, regioner och kommuner använder sig årligen av offentlig upphandling inom olika områden när varor och tjänster eller entreprenader ska köpas in. Idag uppgår den årliga offentliga upphandlingen till över 500 miljarder kronor. Alla dessa upphandlingar ska med hänsyn till skattebetalarnas pengar, vara effektiv och rättssäker samt säkerställa att konkurrensen sker på bästa möjliga vis och att alla aktörer har möjlighet att vara med. Landsting, regioner och kommuner i Sverige har kommit olika långt när det gäller att strategiskt arbeta med upphandlingar och att värdesätta innovation och det mervärde som tekniska lösningar ger i välfärden.

Upphandlingsverktyget för smarta inköp som upphandlare och inköpare i dag har tillgång till öppnar upp för en mångfald av möjligheter som gynnar såväl brukare som patienter som de som ska arbeta i skolor, på vårdcentraler, inom omsorg och hemtjänst samt sjukvård.

Därför behövs det införas inköpsprocesser inom vård, skola och omsorg som frågar efter funktion för att kunna köpa det som man inte vet finns. Det kan handla om tekniskt avancerad utrustning inom medicinteknik eller om att kunna få ultrabilder direkt i mobilen. Innovationer hänvisas ofta till stora samhällsprojekt men det finns stor nytta, som i dag är outnyttjad då man ställer frågor på kända fakta kring produkter och tjänster istället för att beskriva användningsområdet.

Görs upphandlingarna på traditionsenliga sätt eller på fel sätt riskerar detta att leda till att exempelvis hälso- och sjukvården kan få långsiktiga effektivitetsbrister, vilket också kan medföra att brukarna och patienterna inte får bästa möjliga utfall för vad som kan åstadkommas.

Ett exempel inom hälso- och sjukvårdsområdet är hur medicinteknik och diagnostik kan bidra till att förbättra patientflöden och därmed öka tillgängligheten i hälso- och

sjukvården. När det fungerar som bäst är vinnarna inte bara enskilda patienter, som till exempel slipper vänta på provsvar för länge eller riskerar att få undermåliga provresultat. Även hälso- och sjukvården som helhet vinner på att patientflöden i vården fungerar bra och köerna kortas. För att få bra diagnostik på plats som bidrar till största möjliga värde för patienter och till hälso- och sjukvården är det viktigt att innovationskraft uppmuntras i de upphandlingsformer som används av svenska myndigheter, landsting, regioner och kommuner.

Oftast ligger den politiska fokusen på att lyfta fram och stötta större innovationer men det är i vardagen som innovationer inom exempelvis hemtjänst, äldreomsorg och färdtjänst kan hjälpa till, underlätta och förbättra enskilda människors vardag. Aktiv Hälsostyrning är en innovationsform inom vården som sedan 2012 arbetar för ökat och förbättrat patientstöd för de patienter som har många vårdkontakter och kräver stora vårdinsatser. Genom att tydligare stötta upp dessa patienter kan de få en bättre hälsa och livskvalitet, medan kostnaderna minskar och vården blir mer resurseffektiv. Inom ramen för Aktiv Hälsostyrning ökar tryggheten för patienten genom att man får träffa en utbildad sjuksköterska som går igenom vad som brustit i vården som man fått, är med under hela processen, gör upp en konkret handlingsplan samt håller kontakt med patienten och ser till att patientens kontakt med vården styrs upp bättre.

Sverige är ett land som vanligen rankas högt i fråga om innovationsvänlighet. Det är något som bör lysa igenom tydligare inom de många offentliga upphandlingar som genomförs varje år. Ett stort ansvar vilar självklart på kommuner och landsting att använda de upphandlingsverktyg som finns. Samtidigt ser vi att staten har en roll att spela i samarbeten med de regionala och lokala nivåerna samt andra aktörer för att främja innovation i offentliga upphandlingar. Väl hanterat har patienter och andra skattebetalare allt att tjäna på sådana initiativ. Med hänsyn till ovan sagda bör staten ta initiativ för att främja innovation i offentliga upphandlingar.

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)